

ÅRSBERETNING 2016 fra NOF. Generalforsamlingen 2017.03.14

NOF har været engageret i mange sager af betydning for Nysted og omegn. Jeg vil her nøjes med at omtale et udvalg af disse.

1. Guldborgsund Kommune forbereder en ny kommuneplan, hvis formål er at give retningen for kommunens udvikling i de kommende år.

Kommunen har først fremlagt en Kommuneplanstrategi og har i foråret 2016 indkaldt hørings svar på strategien.

Hørings svarene kom ikke bare fra NOF, men også fra en stribe andre lokalråd, som NOF drøftede den fremlagte strategi med.

Her var man enige om at kritisere strategien for en alt for centralistisk orientering. Fokus var på byudviklingen omkring Nykøbing Falster, medens kommunens landdistrikter var helt fraværende i strategien. Desuden fremførte vi, at kommunen ikke på nogen måde inddrog de mange lokale råd og foreninger, som havde et stort engagement i liv og udvikling i kommunens lokalområder.

Borgmesteren kvitterede for ønsket om dialog ved at indkalde til et dialogmøde i marts for rækken af fællesråd, lokalråd og bylav, som havde bedt om en nærmere dialog.

Borgmesteren tog også venligt imod et forslag om at fremme en nærmere dialog mellem kommunen og nævnte råd og foreninger, og han efterspurgte forslag fra gruppen til, hvordan dette mere forpligtende samspil kunne udformes. Gruppen fremsendte derfor et forslag til et forpligtende samarbejde mellem kommunen og lokalrådene april 2016.

Vi har nu i slutningen af januar 2017 fået det svar fra kommunen, at man meget gerne lytter også til lokalrådene, men ikke ønsker at indgå i mere forpligtende eller strukturerede rammer for samspil med dem. Svaret giver anledning til drøftelse i kredsen af lokalråd.

2. NOF har kvitteret på invitationen til at søge midler fra Kultur, Turisme og Bosætningsudvalget ved at anbefale etablering af en cykelsti til Nykøbing F.

Dette er sket i samarbejde med Kettinge Bylaug, og vi har her i januar fået tilkendegivelser fra Teknik og Miljøudvalgets formand om, at man har sat cykelstien på budgettet for 2018.

Man sigter på at etablere en cykelsti i kanten af vejen fra Eskemosevej og frem til rundkørslen ved indfaldsvejen til Nykøbing, således at cyklende ikke længere henvises til den ret smalle og stærkt trafikerede vej.

Når denne cykelsti kombineres med de lokale veje fra Kettinge og Nysted over Frejlev, får man en sikker cykelforbindelse til gavn for både borgere og turister.

Man kan også se den nye cykelforbindelse som et vigtigt bidrag til områdets borgernære infrastruktur, der er egnet til at fremme bosætningen i vores område.

3. NOF deltager sammen med andre foreninger i en dialoggruppe med teknisk forvaltning, som giver mulighed for at medvirke til udformningen af konkrete bynære forhold. Vi er glade for samspillet.

Kulturstien er afmærket, og kommunen følger op med flis på Rørsøstien og reparation af jordtrappen ved smøgen ned til Rørsøen.

Vi har også fremført ønsket om, at der igen kom græs ved arealet ved badebroen frem for den blomstereng, der alt for hurtigt bliver til tidsler og andet ukrudt.

Der har været kritik af en række asfaltarbejder i Nysted. Det har givet anledning til en opfølgende vandring med sagkyndige fra kommunens vejafdeling. Indtrykket fra turen var, at kommunen var lydhør og i gang med at forbedre en række forhold.

Paradisstien fra Nysted til Holten Strand er en meget benyttet sti, men efterhånden noget forsømt, og en række borgere har peget på, at det burde der gøres noget ved.

Vi har forelagt dette for kommunens repræsentanter og fået den opmuntrende tilbagemelding, at det vil der blive fulgt op på.

4. I dialoggruppen har der været en drøftelse om at ophæve ensretningen i Adelgade nord for krydset ved Jernbanegade.

NOF og NET mfl har givet sin tilslutning til denne ændring.

Ophævelsen af ensretningen gav anledning til protester fra nogle beboere, og kommunen indkaldte til 2 møder med beboer- repræsentanter, dialoggruppen og kommunens sagkyndige. Løsningen blev afmærkede parkeringsbåse.

Den nugældende løsning fungerer udmærket, når trafikanterne følger færdselsloven. Den nye ordning er egnet til at lede flere besøgende gennem denne del af gaden til fordel for mere liv i byen og for de eksisterende forretninger i gaden.

5. Badebrogruppen har igen i år ydet en stor indsats for, at badehuse og badebro kan bruges af byens borgere. Gruppen har renoveret badehuse efter hærværk og ildspåsættelse.

Den har også afholdt et 40års jubilæum på stedet for de livskraftige mennesker - især damer - som i 40 år har badet fra badehusene.

Også til foråret er der anledning til reparation af badebroen. Her dækker kommunen materialeudgifterne, når Badebrogruppen udfører arbejdet - i lighed med reparationen af badehusene.

6. I denne sammenhæng er det naturligt at nævne, at NOF har meldt sin støtte til planerne om at etablere et badehus med sauna forventeligt placeret på kalkværksgrunden ud til Noret.

7. I samme område har sagen om anvendelse af Skansens grønne område til campingformål været oppe. NOF har givet sin tilslutning til, at dette kunne ske i afgrænsede perioder sammen med større begivenheder i Nysted, når man også tog hensyn til, at almindelige borgere og turister kunne bruge området. Det sidste kneb det lidt med.

Nu har de relevante nationale myndigheder meddelt, at man skal overholde gældende bestemmelser for området, og de tillader ikke, at området bruges til campingformål.

8. NOF har følt sig foranlediget til at deltage i drøftelsen af forslaget om at bygge et bådeværksted ved slæbestedet til brug for Smakkelauget.

Vi fandt, det var en naturlig anvendelse af havnen og egnet til at skabe liv i havnen og dermed understøtte tiltrækningen af turister til byen.

På borgermødet om sagen udtrykte NOF ønske om, at Strandvejsbeboerne viste større forståelse for, at der var tale om naturlige havneaktiviteter på kommunal grund, som kunne være en berigelse af byen og havneområdet.

9. Bregningestenen. NOF har i samarbejde med initiativtageren Erik Damskier udarbejdet et projekt til opstilling af en kopi af Bregningestenen ved Bregninge Kirke.

Vi har fået menighedsrådets tilslutning til opstillingen og et tilsagn om et kontant tilskud til opstillingen. Vi har også tilsagn om støtte fra Thorkild Høeghs Mindelegat og fra Lolland Falsters og Langelands købstæders Brandsocietets Fond.

Endnu en fondsansøgning gav dog ikke gevinst. NOFs bestyrelse har derfor besluttet at dække de resterende udgifter, så projektet kan gå i gang. Og i søndags var Erik og jeg ude at aftale stedet for opstilling med 3 repræsentanter for menighedsrådet. Og stenhuggeren er sat i gang.

Formålet med opstillingen af Bregningestenen i kopi er at markere på en flot og let forståelig måde, at Lolland, her Sydøst-lolland, er et gammelt kulturområde med livskraftige traditioner. Runestenen giver en markant og meget personlig melding.

Den er kort som nutidens SMS'er. Men den rækker hen over en tidsmæssig afstand på 1000 år. "Åse gjorde disse kumler over Toke, sin og Toke Haklangssøn søn." Stenen har stået ved Bregninge Kirke, indtil Chr. IV forlangte den til København.

Jeg ser frem til, at vi kan fejre denne unikke markering af Lollands tusindårige rolle som et vægtigt kulturområde.

10. Nysted Rådhus som et multifunktionelt borgerhus i Nysted.

NOF har i samarbejde med en række andre foreninger fremlagt en Helhedsplan for Nysted og omegn i 2011 og har efterfølgende i 2013 fremlagt et *Købstadsprojekt Nysted 2013+*.

Der har også været afholdt et borgermøde på Skanse pavillionen i 2013 under forsæde af nuværende formand for Teknik og Miljøudvalget, Flemming Jantzen, hvor Købstadsprojekt 2013 + blev præsenteret og vandt god tilslutning fra en fyldt sal af borgere.

Der er sket nogle gunstige ting i forhold til planen - ikke mindst i Nysted havn. Men der er stadig ingen plan fra kommunens side for, hvordan man vil bruge Nysted Rådhus.

11. NOF har kunnet bruge huset til en række formål. Siden 2010 har NOF ved en kreds af dygtige og udholdende frivillige drevet Nysted InfoCafe.

Det er et velbesøgt sted i de tre måneder, der er åbent, idet besøgende her kan få kvalificeret vejledning i, hvad man kan se og bruge i Nysted og Omegn. Der er også et meget flot udvalg af informative og flotte brochurer om Nysted og omegn, som er udarbejdet af medarbejdere tilknyttet Info-

Cafeen. Brochurerne er betalt inden for den sum, som kommunen har stillet til rådighed for NOF til formålet.

Info-Cafeens turistvendte aktiviteter drives i samspil med NETs turistaktivitet på havnen.

12. Rådhuset har i en årrække budt på store udstillinger drevet og kurateret af Bjørn Ohl. Indledt med værker af den lokale marinemaler Frantz Landt og udbygget med en større kreds af marinemalere.

Desuden er der tilføjet udstillinger om Ålholm og livet der.

13. NOFs Fokusgruppe vedr Miljø, Natur og Pleje med Karen Andersen, Hans Jørgen Hansen og Søren Laurberg har ydet en vedholdende indsats til udsmykning og god fremtoning af byen.

Der er sørget for blomster i kummerne foran rådhuset og på havneområdet. Gruppen har også været initiativtager til gennemførelse af oprydning og rengøring i byen - dels i samspil med Efterskolen og dels som et rengøringsinitiativ forud for julemarkedet.

Ved julemarkedet stod Karen Andersen for at holde Rådhuset åbent for julemarkedets gæster i lighed med tidligere år og med et juletræ i forhallen, som var pyntet i samarbejde med lokale børn.

14. NOF har et forslag fremme om at oprette et indhegnet område, hvor hunde kan færdes frit og møde andre hunde. Hans Jørgen Hansen har foreslået egnede steder tæt på Nysted By, som kommunen har set på. NOF har tilbudt at afholde udgifter til hegning af området.

I dag har vi fået løfte fra kommunen om, at vi kan indrette et sådan hundeområde syd for Nysted Skolen. NOF står selv for opsætning af dyrehegn ved fornævnte miljøgruppe.

15. NOF arbejder i øjeblikket på at få genetableret belysningen af slottet, så man kan se den markante bygning hen over havnen. Her har Industri- og Håndværkerforeningen tilbudt at dække udgifterne til installation af en ny belysning.

16. I 2016 fyldte byens meget anerkendte kunstner Stig Weye 70 år. Det var anledningen til, at NOF i samarbejde med Stig Weye åbnede en jubilæumsudstilling i Rådhuset med værker helt tilbage til kunstnerens første værker og frem til nu.

Adskillige værker var indlånt fra lokale borgere i Nysted. Og tak til dem, for at de stillede deres værker til rådighed.

Udstillingen blev åbnet af borgmester John Brædder og var åben for publikum i juni, juli og august - samtidig med Info-Cafeen, der varetog tilsynet med udstillingen.

Jeg benytter lejligheden til at takke Thorkild Høeghs Mindelegat og Billedkunstrådet i Guldborgsund for støtten til udstillingen.

17. Jeg synes, at man kan konkludere, at vi i NOF regis har vist - ikke bare i ord, men også i gerning - at Rådhuset er meget anvendeligt som byens hus.

Det giver mig anledning til at bemærke, at den grad af midlertidighed, som har præget brugen af huset, ikke bærer fremtiden i sig. Det har været en stående melding, at vi måtte regne med at skulle pakke sammen med kort varsel, hvis huset blev solgt.

Det vil klæde kommunen, at man bestemmer sig for:

at Nysted er en værdifuld del af Guldborgsund Kommune, og at man derfor giver byen en tilsvarende vægtig plads i den nye kommuneplan.

18. Nysted er med sin enestående bygningskultur en af de mest markante og velbevarede kulturindslag i Guldborgsund Kommune.

I kraft af disse kvaliteter tiltrækker Nysted ikke bare turister, men vi erfarer også, at en række mennesker køber huse i byen netop på grund af byens bygningskultur.

Bygningskulturen fremmer bosætningen.

Det er derfor ejendommeligt og sørgeligt, at man fra kommunens side har ført en dispensationspolitik, som gør plads til huse, som afviger kraftig fra den nye bevarende lokalplan, der sigter på at bevare byens særlige bygningskultur.

Man tillader i den centrale del af den gamle by ombygninger af huse til en udformning, der mere hører hjemme i et moderne parcelhus-kvarter.

Nysted råder også over parcelhuskvarterer, hvor mennesker, der ønsker et moderne parcelhus, kan få deres ønske om parcelhus opfyldt frem for at forringe centrale dele af den gamle bystruktur.

Det kan være et memento til dem, der måske ikke har så megen sans for Nysteds bygningskultur, at bygningskulturen også er penge værd.

Realdania har ladet gennemføre en undersøgelse af bygningskulturens økonomiske værdi for ejere og by.

Det fremgår af denne undersøgelse, at værdien af huse, der er bevaringsværdige, er højere end for ikke bevaringsværdige huse.

Og ikke nok med det, huse som ikke selv er bevaringsværdige opnår også højere salgspriser, hvis de ligger i et miljø med mange bevaringsværdige huse.

Det er derfor dobbelt skadeligt, når bygningsmyndighederne med deres dispensationer undergraver tilliden til den gældende bevarende lokalplan:

husejere kan have svært ved at se nytten af deres private indsats, hvis ikke den bakkes konsekvent op af kommunen,

og købere kan tøve i forhold til købet, hvis de ikke kan have tillid til at lokalplanen har myndighederne fulde opbakning.

NOF har i samarbejde med Nysted Bevaringsforening, Facaderådet og beboere omkring hus i Skibsbrostræde indklaget kommunen for Miljø og Naturklagenævnet med påstand om, at byggeriet var i modstrid med Lokalplan 132s formål og anvisninger.

Vi har desværre fået afvist vores klage.

Konklusionen er derfor, at den bevarende Lokalplan 132 for Nysted kun er retningsgivende og afgørende i det omfang, som de kommunale myndigheder / politikere aktuelt ønsker det.

Det er derfor en glæde at kunne melde fra et nyligt møde med formanden for Teknik og Miljøudvalget, at man nu anser, at bygningskulturen i Nysted er af væsentlig værdi for både by og kommune, og at dette vil indgå med vægt i vurderingen af fremtidige dispensationsansøgninger. Det ser vi frem til at konstatere i praksis.

19. Der er også god grund til at fremhæve hjemmesiden nysted.dk med Erik Damskier som webmaster i en årrække.

Den giver en fremragende og ajourført dækning af snart sagt alle forhold i Nysted og omegn.

20. Guldborgsund Kommune har sidst på året indkaldt ansøgninger til en Pulje rettet mod fremme af bosætningen i Guldborgsund Kommune.

NOF og NET har i fælleskab udarbejdet ansøgning til et sådan projekt til fremme af bosætningen i Nysted og Omegn. Vi har primo februar 2017 fået meddelelse om, at ansøgningen er imødekommet med 30.000 kr.

Og vi er godt i gang med planlægningen i gruppen, der består af Flemming Willum Pedersen fra NET og Svend-Helge Hansen, Flemming Henriksen og Karl Krarup fra NOF.

21. Samarbejde med Nysted Skole. Jeg skal også nævne, at vi har modtaget opfordring fra Nysted Skole om at gå ind i et nærmere samarbejde - til realisering af konceptet om et lokalt kraftcenter.

Samarbejdet er indledt, og repræsentanter for skolen og førskoleaktiviteterne indbydes til bestyrelsesmødet i maj.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNING

Det blev til 21 punkter for NOF aktiviteter i 2016. Jeg håber ikke, at jeg har trættet forsamlingen for meget.

Karl Krarup 2017.03.14